

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan)

DECIZIE

13 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Vladimir Arseni împotriva încheierii din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată la examinarea contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 525 din 04 noiembrie 2016 și ale hotărârilor celor ce au stat la baza emiterii acesteia,

c o n s t a t ă :

La data de 07 noiembrie 2016 ora 17:48, Vladimir Arseni a depus contestația, sub nr. 250, împotriva Comisiei Electorale Centrale solicitând verificarea, în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova, legalitatea hotărârii nr. 525 din 04 noiembrie 2016 și a celor care s-au făcut referință la emiterea acesteia, cu emiterea unei hotărâri privind anularea sau confirmarea legalității acestora.

În motivarea contestației a invocat că la data de 04 noiembrie 2016 Comisia Electorală Centrală a emis hotărârea nr. 525 „Cu privire la acreditarea observatorilor din partea Ambasadei Regatului Suediei în Republica Moldova în vederea monitorizării alegerilor Adunării Populare a UTA Găgăuzia din 20 noiembrie 2016”.

Menționează că, este cetățean cu drept de vot și presupune că hotărârile Comisiei Electorale Centrale contravin Codului Electoral al Republicii Moldova.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs contestației nr. 250 depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind contestarea actului administrativ și s-a oferit termen lui Vladimir Arseni până la data de 12 noiembrie 2016 ora 13:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume motivarea esenței încălcării drepturilor, libertăților sau intereselor sale legitime prin actul contestat sau identificarea pericolului încălcării acestora, a circumstanțelor de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile.

La data de 12 noiembrie 2016, ora 11:41, Arseni Vladimir a depus cererea sub nr. 250, invocând că este cetățean cu drept de vot și nu dorește să meargă la vot în cazul

când Curtea de Apel Chișinău nu va verifica legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale. Referitor la circumstanțele de fapt și de drept, a indicat că Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărâri, iar Codul Electoral al Republicii Moldova prevede dreptul alegătorilor de a le contesta.

Precizează că, Curtea de Apel Chișinău este unica autoritate publică, conform Legii contenciosului administrativ, de a verifica legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova și sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului.

Prin încheierea din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 525 din 04 noiembrie 2016 a Comisiei Electorale Centrale și a hotărârilor Comisiei Electorale Centrale care au fost menționate la emiterea acesteia, ca depusă fără înlăturarea neajunsurilor.

La data de 13 noiembrie 2016, ora 12:03, Vladimir Arseni a declarat recurs împotriva încheierii din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău solicitând acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat din oficiu, anularea încheierii din 12 noiembrie 2016, dosarul nr. 3-328/16, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată, motivând că a depus contestație conform Codului Electoral al Republicii Moldova, deoarece este alegător cu drept de vot și are dreptul de a solicita verificarea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale.

Cu referire la solicitarea recurentului Vladimir Arseni privind acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat din oficiu, Colegiul o consideră neîntemeiată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 8 Cod de procedură civilă, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 77 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat pentru parte sau intervenient: a) în cazul în care partea sau intervenientul sunt lipsiți sau limitați în capacitatea de exercițiu și nu au reprezentanți legali sau dacă domiciliul pârâtului nu este cunoscut; b) dacă instanța constată un conflict de interese între reprezentant și reprezentatul lipsit ori limitat în capacitatea de exercițiu; c) în condițiile art. art. 304, 316 și 318³; d) în alte cazuri prevăzute de lege.

În contextul nomelor precitate, pornind de la premisa că recursul se examinează pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără participarea părților și că recurentul nu cade sub incidența art. 77 Cod de procedură civilă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge solicitarea privind acordarea asistenței juridice prin desemnarea unui avocat din oficiu.

Or, careva circumstanțe în contextul normelor enunțate *supra* ce ar condiționa admiterea solicitării recurentului, la caz, nu au fost stabilite.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și normelor de drept aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 68 alin. (7) Cod electoral, recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 67 alin. (5) Cod electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu Codul de procedură civilă și cu Legea contenciosului administrativ.

Având în vedere faptul că, legislația electorală stabilește termeni restrânși de examinare a litigiilor electorale rezultând din prevederile art. 68 alin. (6) Cod electoral, prin urmare căile de atac urmează să fie valorificate de participanții la proces în termen de 3 zile de la emitere sau comunicare în cazurile lipsei participantului la proces la pronunțarea actului judecătoresc contestat.

La caz, Colegiul notează că Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la data de 12 noiembrie 2016, iar recursul a fost declarat de Vladimir Arseni la data de 13 noiembrie 2016, ceea ce denotă că este în termen.

Din materialele pricinii rezultă că la data de 07 noiembrie 2016 ora 17:48, Vladimir Arseni a depus contestația, sub nr. 250, împotriva Comisiei Electorale Centrale solicitând verificarea, în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova, legalitatea hotărârii nr. 525 din 04 noiembrie 2016 și a celor care s-au făcut referință la emiterea acesteia, cu emiterea unei hotărâri privind anularea sau confirmarea legalității acestora (f.d.2).

Prin încheierea din 09 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs contestației nr. 250 depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind contestarea actului administrativ și s-a oferit termen lui Vladimir Arseni până la data de 12 noiembrie 2016 ora 13:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume motivarea esenței încălcării drepturilor, libertăților sau intereselor sale legitime prin actul contestat sau identificarea pericolului încălcării acestora, a circumstanțelor de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile (f.d.3-5).

La data de 12 noiembrie 2016, ora 11:41, Arseni Vladimir a depus cererea sub nr. 250, invocând că este cetățean cu drept de vot și nu dorește să meargă la vot în cazul când Curtea de Apel Chișinău nu va verifica legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale. Referitor la circumstanțele de fapt și de drept, a indicat că Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărâri, iar Codul Electoral al Republicii Moldova prevede dreptul alegătorilor de a le contesta. Concomitent, a menționat că Curtea de Apel Chișinău este unica autoritate publică, conform Legii contenciosului administrativ, de a verifica legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale în condițiile Codului Electoral al Republicii Moldova și sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului (f.d.11).

În conformitate cu art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit.a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Concomitent, Curtea de Apel Chișinău a constatat că Vladimir Arseni, prin cererea sub nr. 250, depusă la data de 12 noiembrie 2016, ora 11:41, nu a îndeplinit indicațiile Curții de Apel Chișinău conform încheierii din 09 noiembrie 2016, ceea ce a dus la restituirea acesteia în temeiul art. 171 alin.(2) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depusă fără înlăturarea neajunsurilor (f.d.12-16).

Or, în conformitate cu art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

În contextul dat, Colegiul constată cu certitudine că, în termenul acordat, Vladimir Arseni nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs, iar în astfel de circumstanțe, în mod corect, prin încheierea din 12 noiembrie 2016, contestația a fost restituită.

Astfel, este de menționat că, Arseni Vladimir, înaintând contestația fără respectarea prevederilor art. 166 - 167 Cod de procedură civilă și cunoscând despre necesitatea depunerii cererii cu respectarea prevederilor legale, urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CtEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă eludat de acesta.

De asemenea, rezultând din specificul litigiului și având în vedere operativitatea cu care se examinează contestațiile în cauză, recurentul urma să manifeste o diligență sporită și să acționeze prompt întru apărarea drepturilor pretinse a fi încălcate prin actul administrativ contestat, însă, Vladimir Arseni a ignorat obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, or, conform art. 67 alin. (1) din Codul Electoral, contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs sunt declarative și nu justifică casarea acesteia, or, dreptul său ca alegător de a contesta hotărârile Comisiei Electorale Centrale nu este îngădit, doar că are obligația în condițiile art.art.166-167 Cod de procedură civilă de a respecta forma și conținutul cererii de chemare în judecată.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vladimir Arseni.

Se menține încheierea din 12 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la examinarea contestației depuse de Vladimir Arseni împotriva Comisiei Electorale Centrale privind verificarea legalității hotărârii nr. 525 din 04 noiembrie 2016 și ale hotărârilor celor ce au stat la baza emiterii acesteia.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală